Kort verslag van de 13e bijeenkomst van de VNSC
Datum: 4 december 2015
Locatie: Theater De Maagd, Grote Markt 32, 4611 NT Bergen op Zoom

1. Vlaams-Nederlandse Delta (VND)

Het Ambtelijk College neemt kennis van de stand van zaken aan de hand van een terugmelding over de afgelopen vergaderingen van de stuurgroep VND en het Zeehavenoverleg. Dat betrof vooral de scope, rollen en verantwoordelijkheden, niet alleen voor hun eigen netwerkstructuur, maar ook t.o.v. van elkaar en t.o.v. het tweejaarlijks VL-NL strategisch Topoverleg.

2. Havenstortingen

Uit VNSC-onderzoek is naar voren gekomen dat een aantal stortvakken voor baggerspecie van Zeeland Seaports in de (nabije) toekomst onvoldoende capaciteit heeft. Inmiddels zijn voor de alternatieve stortvakken medio 2015 de vergunningprocedures afgerond.

Afgelopen voorzomer bleek dat een van de alternatieven door het noordwaarts verplaatsen van de Spijkerplaat sterk is verondiept. Daarom is gezocht naar een betere locatie. Dat heeft in de nabije omgeving een ruimer stortvak in de vaargeul opgeleverd, waarvoor momenteel door Zeeland Seaports nieuwe vergunningaanvragen worden voorbereid.

3 Nautische toegankelijkheid Zeeland Seaports

Zeeland Seaports wil in de Wielingen (monding Westerschelde) baggerwerk uitvoeren, zodat minstens 1 keer per dag een tijpoort beschikbaar komt voor schepen met een diepgang van 16,5 meter. Zeeland Seaports opteert vanuit kostenoogpunt voor een zgn. maatwerkgeul (verdiepte smallere geul binnen de bestaande vaargeul).

De haalbaarheid van zo'n maatwerkgeul, onder meer met het oog op de gevolgen voor de veilige en vlotte afwikkeling van de scheepvaart, is inmiddels in kaart gebracht. De volgende stap omvat onder andere de start van het vergunningentraject voor de maatwerkgeul.

4. Windmolenpark Borssele

1. Kavelbesluiten windpark Borssele
De publicatie van de definitieve kavelbesluiten voor de kavels I en II is begin 2016 voorzien. Daartegen kan gedurende een periode van 6 weken beroep worden ingesteld. De tender voor de kavels I en II gaat na publicatie van de definitieve kavelbesluiten open en eindigt 31 maart 2016.

De ontwerp-kavelbesluiten voor de kavels III, IV en V (innovatiekavel) worden 18 december gepubliceerd. Daartegen kunnen eveneens gedurende 6 weken zienswijzen worden ingediend.

2. Kabel(s) TenneT
Vlaamse en Nederlandse experts gaan de voorziene ligging van het kabeltracé nader onderzoeken met het oog op het morfodynamisch karakter van het gebied. Niet alleen de diepteligging van de kabel is hierbij van belang, maar ook de stabiele ligging ervan.

5 Proefstortingen Westerschelde

De werkgroep Onderzoek en Monitoring van de VNSC is dit jaar gestart met modelmatig onderzoek in het kader van de Agenda voor de Toekomst voor de verdere optimalisering van het sedimentbeheer. Parallel hieraan worden enkele proefstortingen uitgevoerd in de Westerschelde. Zulke terreinproeven kunnen bijkomende inzichten opleveren over de toekomstige stortstrategie. Naar verwachting kunnen de procedures voor de proefstortingen eind dit jaar worden afgerond. Begin 2016 is de eerste proefstorting gepland (ter hoogte van de diepe zone bij Hansweert).

Voor deze proefstortingen loopt een Europees subsidietraject onder de naam Smart Sediment (gecombineerd met de zandsuppletie Roggenplaat).

6 Beheerplan Deltawateren, onderdeel Westerschelde & Saeftinghe

De VNSC vindt het van wezenlijk belang dat het beheerplan ruimte laat voor toekomstige ontwikkelingen in het kader van de Agenda voor de Toekomst, die (ook) bijdragen aan de versterking van de veerkracht van de natuur in het Schelde-estuarium. In het definitieve beheerplan zullen hierover geen beperkende uitspraken worden opgenomen.

De inzet is om eind dit jaar de Nota van Antwoord (op de ingebrachte zienswijzen) en het definitieve beheerplan gereed te hebben. Deze stukken worden zes weken ter inzage gelegd. Degenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen gedurende deze periode beroep instellen bij de Raad van State.

7. BPRW

December 2015 verschijnt het nieuwe Beheer- en Ontwikkelplan Rijkswateren (BPRW). Het BPRW geeft voor de rijkswateren en rijksvaarwegen uitvoering aan het Nationaal Waterplan en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Tegelijkertijd met het BPRW verschijnt ook het nieuwe Nationaal Waterplan 2016-2021, met daarin de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de komende planperiode.

8. Verondieping Schaar van de Noord

Onderdeel van het Vlaams-Nederlandse nautische veiligheidsbeleid op de Westerschelde vormt het scheiden van zeevaart en binnenvaart/recreatievaart. Dit kan gerealiseerd worden door de hoofdgeul voornamelijk te gebruiken voor zeevaart en de nevengeulen voor binnen- en recreatievaart.

Een van de nevengeulen, de Schaar van de Noord, is dusdanig verondiept dat ook met flexibele vaarwegmarkering niet langer op verantwoorde wijze een vaargeul in deze nevengeul kan worden gemarkeerd. Daarom wordt een optie uitgewerkt die uitgaat van beperkt baggerwerk in de Schaar van de Noord. Het resultaat hiervan wordt voorgelegd aan het Ambtelijk College van de VNSC.

9. Vlaamse instandhoudingsdoelen

Analoog aan de periodieke Nederlandse agendering van dit onderwerp, geeft de Vlaamse delegatie nader inzicht in de Vlaamse instandhoudingsdoelen: de instrumentatie, feitelijke operationalisering, financiering en planning ervan.

10. Ontwikkelingsschets 2010

In de terugmelding over de projecten van de Ontwikkelingsschets 2010 is stilgestaan bij de actuele planning voor de Hedwigepolder. Aandachtspunten zijn de complexiteit van de onteigenings-procedure en de vergunningvoorschriften over de ‘werkbare periode’.

Voor het Zwin is inmiddels de aanbestedingsprocedure in gang gezet. De start van de uitvoering is komend voorjaar gepland.

11. Capaciteitsstudie Schelde

Er wordt een Europese openbare aanbestedingsprocedure gestart voor het uitvoeren van de capaciteitsstudie. Verwacht wordt dat het doorlopen van de aanbestedingsprocedure circa 4 à 5 maanden in beslag zal nemen. Voor de structurering en uniformering van de input aan transporteconomische gegevens voor de capaciteitsstudie, zal een separate opdracht worden verstrekt. I.o.m. de Begeleidingscommissie, met daarin de relevante stakeholders, worden voorbereidingen getroffen voor de aanbesteding van de transporteconomische studie en de capaciteitsstudie.

De samenstelling van de reviewcommissie is nagenoeg rond. Rein van der Kluit zal deze commissie voorzitten. De commissie bestaat verder uit wetenschappers van TU Delft, Universiteit van Leuven en WL Borgerhout.

12. Onderzoek en Monitoring

Sinds de voorjaarsvergadering 2014 van de VNSC zijn de nodige stappen gezet voor de start van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst. Dat heeft inmiddels al tot enkele resultaten geleid. De stand van zaken is terug te vinden in de VNSC-brochure over de Agenda voor de Toekomst (zie http://www.vnsc.eu/uploads/2015/11/vnsc-agendavoordetoekomst-hr.pdf).

Volgend jaar zijn we halfweg het onderzoeksprogramma en wordt de tussenbalans opgemaakt. Daarbij wordt ook de mogelijke doorwerking naar het beleid en beheer van het Schelde-estuarium bezien.

13. Beleid zandwinning

Voor de Hedwigepolder wordt bezien welke opties er zijn voor het pragmatisch omgaan met zand, waarbij tevens adequate invulling wordt gegeven aan het beginsel van behoud van sediment. Daarbij gaat het om het zand dat nodig is voor de aanleg van de nieuwe dijk en het zand dat vrijkomt bij de inrichting van de Hedwigepolder (het graven van het geulenstelsel in de Hedwigepolder en de ontmanteling van de bestaande dijk).

14. Onderhoudsvergunningen Beneden-Zeeschelde

Momenteel stort het Vlaams Gewest zandige baggerspecie, die vrijkomt bij het onderhoudsbaggerwerk van de Beneden-Zeeschelde, terug in de Schaar van Ouden Doel (waar ook zandwinning plaatsvindt). Slibrijke baggerspecie wordt teruggestort ter hoogte van de Punt van Melsele (linkeroever) en de Plaat van Boomke/Oosterweel en de Vlakte van Hoboken (rechteroever).

Voor de nieuwe milieuvergunningen is, aanhakend bij de Agenda voor de Toekomst, onderzoek uitgevoerd naar de geschiktheid van alternatieve stortlocaties, om de stortstrategie zo optimaal mogelijk in te vullen. Hiermee wordt ingespeeld op toekomstige uitdagingen zoals de beheersing van het risico dat het systeem omslaat naar een hypertroebel systeem.

15. Kanaalzone Gent-Terneuzen

De Europese Commissie heeft deze zomer bekend gemaakt dat voor de realisatiefase van het project Nieuwe Sluis Terneuzen een TEN-T subsidie van € 48 miljoen wordt toegekend.
De contractvoorbereidingen zitten in de eindfase. Besloten is om meer ruimte te creëren voor het verbeteren van de kwaliteit van het contractdossier. De marktbenadering (publicatie op tendernet) verschuift hierdoor van november 2015 naar eind maart 2016. De uiteindelijke gunning wordt in juni 2017 verwacht.

16. Communicatie

1. Terugblik Scheldesymposium

Tijdens het Scheldesymposium van 26 november jl. werd het thema ‘stakeholderparticipatie’ vanuit diverse invalshoeken belicht:

- een wetenschappelijke analyse van valkuilen, kansen en successen van participatie,
- participatie in historisch perspectief,
- praktijkcases waar actieve participatie de drijvende kracht van het succes was,
- een paneldiscussie met stakeholders over de vormgeving van de participatie bij de Capaciteitsstudie Schelde.

Het symposium werd door ruim150 deelnemers bezocht. De reacties waren over het algemeen positief, hoewel er ook signalen waren dat de nieuwswaarde beter kon.

Het komende Scheldesymposium (najaar 2016) staat in het teken van de tussenbalans van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst (zie ook onder 12.)

2. Communicatieplan

Het Ambtelijk College heeft met genoegen kennis genomen van de progressie die is geboekt met de communicatie vanuit de VNSC. Naast de gebruikelijke communicatieactiviteiten zoals digitale nieuwsbrieven, is inmiddels de website geheel vernieuwd, zijn er brochures verschenen over het functioneren van de VNSC en over de Agenda voor de Toekomst en zag de eerste editie van het Scheldemagazine het licht.

Volgend jaar staat in het teken van het consolideren en verder uitbouwen van de geboekte winst en het publieksvriendelijk ontsluiten van de resultaten van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst aan de hand van een drietal brochures.

17. Schelderaad

Luc Willems licht de voortgang van de Schelderaad toe. Vooralsnog ligt de nadruk in de bijeenkomsten van de Schelderaad op informatie-uitwisseling. Naarmate de uitvoering van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst vordert, zal de inhoudelijke rol van de Schelderaad naar verwachting toenemen.

Ook is een drietal adviezen uitgebracht: één aan de Europese Commissie over het project Nieuwe Sluis Terneuzen (i.v.m. de subsidieaanvraag; zie punt 15) en twee aan het Politiek College (over EMOVE en Vlaamse Baaien). Nederlands minister Schultz van Haegen heeft inmiddels instemmend gereageerd.

18. Volgende vergadering

De volgende VNSC-vergadering vindt plaats op 20 mei 2016 in de omgeving van Het Zwin. Het Vlaams Gewest zit deze vergadering voor. De vergadering wordt gecombineerd met een veldbezoek aan Het Zwin.

VLAAMS-NEDERLANDSE Schelde COMMISSIE

Kort verslag 14e bijeenkomst van de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) - 20 mei 2016

1. Agenda voor de Toekomst

1.1 Capaciteitsstudie

De voorbereiding voor de Europese openbare aanbestedingsprocedure voor het uitvoeren van de capaciteitsstudie is bezig. Er wordt rekening gehouden met een totale doorlooptijd van circa 7 maanden. Publicatie wordt voorzien in het najaar 2016 zodat voorjaar 2017 de studie effectief van start kan gaan voorjaar 2017.

1.2 Onderzoek en 1.3 Monitoring

Er zal samen met de relevante stakeholders een 'Lange Termijnperspectief Natuur' opgesteld worden. Hiertoe zal een passende projectstructuur uitgewerkt worden, naar het model van de Capaciteitsstudie Schelde voor de toegankelijkheid.

Door Deltares / WL Borgerhout werd een morfologisch instrumentarium ontwikkeld voor de studie van het mondingsgebied. Over dat instrumentarium en de mogelijke toepassingen daarvan, vindt nadere afstemming plaats tussen Nederland en Vlaanderen.

2. Schelderaad: Voortgang

De Schelderaad kwam sinds de vorige VNSC-vergadering van 4 december 2015 tweemaal bijeen, plenair op 8 december 2015 en in kleiner verband op 17 maart 2016, ter voorbereiding van de plenaire sessie van 9 juni over de Tussenbalans van het onderzoeksprogramma 'Agenda voor de toekomst'.
Op voorstel van de stakeholders zijn 3 hoofdthema's geselecteerd voor de Tussenbalans: getij-indringing, natuur en zoetwater.

postadres Postbus 299 • NL 4600 AG Bergen op Zoom • bezoekadres Jacob Obrechtlaan 3 • NL 4611 AP Bergen op Zoom
telefoon +31 (0)164 212800 • e-mail uitvoerendsecretariaat@vnsc.eu • website www.vnsc.eu

3. Windmolenpark Borssele

Het Ambtelijk College neemt kennis van de verschillende overleggen die in de afgelopen periode over dit dossier zijn gevoerd en biedt Economische Zaken/TenneT aan om ook in het verdere traject de VNSC-expertise te benutten.

4. Maatwerkgeul Zeeland Seaports

Het vergunningentraject is opgestart. De nodige onderzoeken zijn lopende, nadien kunnen de vergunningen effectief aangevraagd worden. Zonder bezwaar en beroep worden de vergunningen naar verwachting nog in 2016 verleend. De uitvoeringswerken zouden dan eind dit jaar kunnen beginnen.

5. Verondieping Schaar van de Noord

In het reguliere baggeroverleg tussen Vlaanderen en Nederland is de optie om beperkt baggerwerk uit te voeren, zoals afgesproken tijdens de vorige vergadering van het Ambtelijk College, verder uitgewerkt. Het project zal gerealiseerd worden als proefproject voor een periode van 2 jaar. Op basis van de resultaten van dit proefproject zullen de voor- en nadelen d.m.v. evaluatie uitgeklaard worden en kunnen definitieve afspraken worden gemaakt inzake het gebruik van nevengeulen.

6. OS 2010

6.1 Stand van zaken implementatie OS 2010

Voor alle 2010-Sigmaclusters zijn de inrichtingswerken inmiddels in uitvoering gegaan. Het gaat daarbij om de volgende 2010-projectengebieden: Hedwige-Prosperpolder, Cluster Kalkense Meersen, GOG Vlassenbroekse polder, GOG Wal-Zwijn, Cluster Dijlemonding en Cluster Durmevallei.

Daarnaast wordt de stand van zaken van de natuurprojecten Middengebied Westerschelde toegelicht. Er wordt afgesproken dat in het kader van transparante informatie-uitwisseling de monitoringsgegevens over de projecten in het Middengebied gedeeld zullen worden in het kader van de VNSC.

6.2 Afspraken uitvoering project Hedwigepolder

Het Ambtelijk College stelt het inrichtingsplan vast zoals opgenomen in het vastgestelde Rijksinpassingsplan, met inachtneming van de conclusies van de

optimaliseringsstudie die door Nederland en Vlaanderen onderschreven worden, als basis voor de uitvoering en stemt in met de kostenafspraken en vastlegging ervan in een samenwerkingsovereenkomst.

7. Nieuwe Sluis Terneuzen

De Nederlandse minister van Infrastructuur en Milieu heeft het Tracébesluit op 29 februari 2016 ondertekend. Op 15 maart 2016 is het Tracébesluit gepubliceerd. De beroepstermijn tegen het Tracébesluit liep eind april ten einde. De voorbereiding van de aanbestedingsprocedure is inmiddels gestart.

8. Proefstortingen Westerschelde

Eind 2015 en begin 2016 werden de definitieve vergunningen i.k.v. de Natuurbeschermings- en Waterwet verstrekt. Tegen de watervergunning werd een beroep ingediend. Omdat geen voorlopige voorziening is gevraagd in de zin van een schorsing van de vergunningen, kon maart 2016 worden gestart met de eerste proefstorting ter hoogte van de diepe zone bij Hansweert gestart. Deze is in april afgerond. Vervolgens wordt de proefstorting bij de Inloop van Ossenisse voorbereid.

9. Onderhoudsvergunningen Beneden-Zeeschelde

Afdeling Maritieme Toegang zal eind augustus 2016 twee nieuwe milieuvergunningsaanvragen indienen voor het continueren van de onderhoudsbaggerwerken in de Beneden-Zeeschelde. Tegen december 2017 moeten die in werking treden.

De voorbije tijd is onderzoek uitgevoerd om de stortstrategie zo optimaal mogelijk in te vullen, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen zoals zandwinstrategie, aanleg Oosterweeltunnel en risico op regimeshift (de omslag naar een hypertroebel systeem). In dit onderzoek kwamen enkele potentieel interessante aanpassingen van de huidige stortstrategie naar voren.

In december besloot de VNSC daarom om naast de huidige stortstrategie, ook een variante stortstrategie mee te nemen in de Passende beoordeling.
Met deze variante stortstrategie wordt de zandwinning voorzichtig afgebouwd door gebruik van andere stortlocaties. De Passende Beoordeling is inmiddels goedgekeurd.

Het Ambtelijk College stemt in principe in met het aanvragen van de variante stortstrategie, waarbij een belangrijk deel van de onderhoudsbaggerspecie naar nieuwe terugstortzones wordt gebracht, indien de passende beoordeling uitwijst dat deze strategie een positieve score krijgt.

10. Communicatie: Aanpak Tussenbalans 2016

In 2014 is gestart met de uitvoering van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst. In 2016 zijn we halfweg het onderzoeksprogramma en wordt de tussenbalans opgemaakt. De communicatie met de stakeholders in de Schelderaad wordt gestructureerd rond die tussenresultaten. Inmiddels is een draaiboek opgesteld, met daarin de aanpak, de acties en de planning voor de Tussenbalans die de VNSC samen de stakeholders opmaakt.

Het gaat onder meer over een totaaloverzicht van het onderzoeksprogramma van de 'Agenda voor de Toekomst' dat te raadplegen zal zijn op de website, de opmaak van projectfiches voor de onderzoeken die daarvan deel uitmaken, een 4-maandelijkse digitale nieuwsbrief ('Scheldetopics') die de evoluties in het onderzoek covert en een e-room waarin leden van de Schelderaad relevante documenten kunnen raadplegen.

Het Scheldesymposium, met de Tussenbalans 2016 als centraal thema, vindt plaats op 23 november 2016 in de Art Nouveauzaal te Antwerpen.

Kort Verslag van de 15e bijeenkomst van de VNSC

Datum: 1 december 2016 van 10:00 tot 12:00 uur
Locatie: Abdijcomplex, zaal Kamer van de Proost, Abdij 6 Middelburg

1. Agenda voor de Toekomst

1.1 Capaciteitsstudie Schelde

De aanbestedingsdocumenten voor de capaciteitsstudie zijn 30 november gepubliceerd op www.tendernet.nl. Conform de huidige planning is de gunning van de opdracht voorzien in juni 2017.

1.2 Onderzoek & Monitoring

Het eerste onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst is halfweg. Dit jaar staat in het teken van een tussenbalans. De Schelderaad is daar proactief bij betrokken. De tussenbalans vormde dit jaar ook het centrale thema van het Scheldesymposium. Samengevat kan worden gesteld dat er op dit ogenblik geen argumentatie is voor het bijsturen van het menselijk handelen in het Schelde-estuarium om te komen tot 'systeemverbeteringen' en tot een strategie voor de aanpak van toekomstige bedreigingen.

Dat laat onverlet dat er veel systeemkennis is opgebouwd. Hieruit komt, nog duidelijker dan voorheen, naar voren dat in het volledige getijdengebied van de Schelde (van Zeeschelde en Westerschelde tot aan het mondings- en kustgebied), net zoals in andere estuaria, alles met alles samenhangt.

Eind 2017 komt het conceptrapport T2015 beschikbaar, met daarin de evaluatie van de toestand van het Schelde-estuarium. Dan wordt duidelijk of de huidige strategie voor het onderhoudsbaggerwerk in de Westerschelde, met inbegrip van de optimalisaties, voldoende duurzaam is om wederom voor langere periode toegepast te kunnen worden.

In 2018 wordt de eindbalans opgemaakt van het eerste onderzoeksprogramma. Dan is het zaak om de samenhang tussen de onderzoeksresultaten en de integratie van de onderzoeksthema's tot stand te brengen. Dat is nodig voor verantwoorde besluitvorming over de doorwerking van de (geaggregeerde) resultaten van het eerste onderzoeksprogramma naar het gezamenlijk beleid en beheer van het Schelde-estuarium. En ook voor het participatie- en communicatietraject op weg naar die besluitvorming.

1.3 Vlaamse Baaien

Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Ben Weyts en Belgisch staatssecretaris Philippe De Backer (bevoegd voor de Noordzee) hebben op 1 oktober in een persconferentie aangekondigd om samen te werken aan de realisatie van het project Vlaamse Baaien.

In de mededeling van minister Weyts aan de Vlaamse Regering van 14 oktober heeft hij een nadere toelichting gegeven op de procesmatige aanpak van het verdere traject van Vlaamse Baaien.
Het eerste concrete doel van het project Vlaamse Baaien is de uitvoering van een praktijkproef in de vorm van de aanleg van een 'proefeiland' voor de kust van Knokke. Dat kan niet vroeger dan 2020, omdat hiervoor een herziening nodig is van het Marien Ruimtelijk Plan van de Belgische Overheid. Dat is voorzien in 2019.

De VNSC onderschrijft het belang om in het kustgebied goed samen te werken, bijvoorbeeld vanuit de samenhang van Vlaamse Baaien met het Nederlandse onderzoeksproject Kustgenese 2 (toegepast en fundamenteel onderzoek voor het Nederlandse lange termijn kustbeleid): 'samen leren' als uitdaging voor een zo optimaal mogelijk resultaat.

1.4 Langetermijnperspectief Natuur (LTP-N)

De ontwikkeling van LTP-N start met het samen met de stakeholders opstellen van een plan van aanpak. Het bureau Wing is ingehuurd om dat te vorm te geven. Daartoe worden 2 workshops met de stakeholders georganiseerd. De planning is dat het plan van aanpak in het eerste kwartaal van 2017 kan worden opgeleverd. Het plan van aanpak beschrijft de procesaanpak voor het daadwerkelijk ontwikkelen van het LTP-N.

2. Schelderaad

Sinds de voorjaarsvergadering 2016 van de VNSC kwam de Schelderaad eenmaal bijeen, op 9 juni 2016. Daar kwam de tussenbalans van het eerste onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst, en de betrokkenheid van de leden van de Schelderaad, expliciet aan de orde. Zoals eerder met de Schelderaad was afgesproken kwamen met name de onderwerpen natuur, getijslag en zoetwater aan bod.

De Schelderaad waardeert de open communicatie vanuit de VNSC over de tussenbalans en de bereidheid om stakeholders proactief te betrekken in de discussies over de diverse onderzoeksthema's. De afspraak werd gemaakt om vanuit joint fact-finding hier samen verdere invulling aan te geven.

3. Windpark Borssele – Kabeltracé Westerschelde

De definitieve vergunningen voor het Kabeltracé Westerschelde hebben inmiddels ter inzage gelegen. Hiertegen is door drie partijen beroep aangetekend bij de Raad van State (RvS). Eén daarvan is door de RvS niet ontvankelijk verklaard. Over een ander beroep is overleg gaande tussen TenneT en de appellant. Tenslotte heeft ook de Haven van Antwerpen beroep aangetekend. Aangezien het project onder de Crisis- en Herstelwet valt, moet de RvS binnen 6 maanden uitspraak doen. De RvS heeft de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) om advies gevraagd. Dat kan de uitspraak enigszins vertragen.

In de afgelopen periode is intensief overleg gevoerd tussen het Vlaams Gewest en Nederland over het Kabeltracé Westerschelde. De inzet hiervan is om tot afspraken te komen over resterende Vlaamse zorgpunten en deze afspraken vast te leggen in een politiek besluit.

4. Zeeland Seaports: maatwerkgeul Wielingen

Zeeland Seaports heeft inmiddels op basis van de uitkomsten van de m.e.r.-beoordeling en de Passende Beoordeling de vergunningaanvragen ingediend voor het realiseren van de maatwerkgeul Wielingen. De omvang van het aanlegbaggerwerk bedraagt 600.000 m^3.

De Coalitie Delta Natuurlijk heeft een zienswijze ingediend tegen de vergunningaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet). Het ministerie van Economische Zaken werkt momenteel aan de beantwoording van de zienswijze.

5. Verondieping Schaar van de Noord

In de voorjaarsvergadering 2016 van de VNSC is afgesproken om het baggerwerk in de Schaar van de Noord aan te merken als een proefproject. Op basis van een evaluatie worden de voor- en nadelen in kaart gebracht en kunnen definitieve afspraken worden gemaakt over het gebruik van nevengeulen.
Afgelopen oktober is geconstateerd dat de bodemdiepte lokaal nog maar -1,4 m LAT bedraagt.
De vaargeul wordt open gehouden door verlegging van de betonning, in combinatie met een vaardiepterestrictie. Inmiddels is versneld opdracht gegeven voor het uitvoeren van bodemonderzoek voor het Besluit bodemkwaliteit en een voortoets op grond van de Nb-wet.

6. Ontwikkelingsschets 2010

Sigmaplan
Voor alle 2010-Sigmaclusters zijn de inrichtingswerken inmiddels in uitvoering gegaan. Van het Cluster Dijlemonding is het gecontroleerd overstromingsgebied Zennegat vrijwel klaar. Begin 2017 kan de nieuwe in- en uitwateringssluis in werking worden gesteld. Dat brengt zowel veiligheid voor het gebied als de ontwikkeling van estuariene dynamiek.

Natuurprojecten Middengebied
De werkzaamheden aan de strekdammen bij Knuitershoek en Baalhoek zijn inmiddels begonnen. Conform de planning worden de projecten juli 2017 opgeleverd. Dit najaar wordt al met de monitoring gestart. Het buitendijkse project Strekdammen bij Bath wordt momenteel nader uitgewerkt. De start van de uitvoering is voorzien in 2018.

Uitbreiding Zwin
De werken zijn eind maart 2016 gestart en lopen door tot 2019. Bij de monitoring ligt op dit moment de nadruk op het monitoren van mogelijke negatieve effecten en het nemen van mitigerende maatregelen, vooral met betrekking tot eventuele verzilting.

Hedwige-Prosperpolder
De rechtbank heeft de onteigening toegewezen aan de Staat der Nederlanden. Namens De Cloedt is hiertegen in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. Op vrijdag 3 februari 2017 vindt mondeling pleidooi plaats voor de Hoge Raad. Het lange wachten op de uitspraak van de rechtbank en het in cassatie gaan bij de Hoge Raad, heeft consequenties voor de planning. De uitvoering start later dan gepland. Op basis van de huidige inschattingen kan het Hedwigeproject eind 2020 worden afgerond.

Beheerplan Westerschelde & Saeftinghe
Het Beheerplan Westerschelde & Saeftinghe is inmiddels definitief vastgesteld.

7. Nieuwe Sluis Terneuzen (NST)

De Raad van State heeft de ingediende beroepen tegen het Tracébesluit ongegrond verklaard, waardoor het Tracébesluit sinds 17 augustus 2016 onherroepelijk is. Op 25 mei 2016 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu het Uitvoeringsbesluit getekend. Aansluitend is de aanbesteding van NST gestart met de publicatie op Tendernet. De concurrentiegerichte dialoog van de marktbenadering loopt momenteel en de uiteindelijke gunning wordt in de zomer van 2017 verwacht. De openstelling van NST wordt in het 3^{e} kwartaal van 2022 verwacht.

8. Proefstortingen Westerschelde

Voorjaar 2016 is de eerste proefstorting ter hoogte van de diepe zone bij Hansweert uitgevoerd. Daar werd bijna 1 miljoen m³ onderhoudsspecie gestort. Aansluitend is de proefstorting bij de Inloop van Ossenisse uitgevoerd, eveneens met een omvang van bijna 1 miljoen m³. De uitvoering verliep vlot. Beide proefstortingen worden nu gemonitord door het Overleg flexibel storten. De volgende proefstorting wordt ter hoogte van de Suikerplaat uitgevoerd.

9. Onderhoudsvergunningen Beneden-Zeeschelde

De vigerende vergunningen voor het onderhoudsbaggerwerk in de Beneden-Zeeschelde vervallen in december 2017. Afdeling Maritieme Toegang diende op 30 augustus jl. milieuvergunningaanvragen in voor het kunnen continueren van de onderhoudsbaggerwerken in de Beneden-Zeeschelde. Deze zijn eind september ontvankelijk verklaard. Wanneer er niet beslist wordt tot een verlenging van de vergunningsprocedure, dan worden de ontwerpbesluiten verwacht in de loop van januari 2017.

De nieuwe vergunningaanvragen voorzien (ook) in een alternatieve stortstrategie die meer aansluit bij de strategie van het flexibel storten in de Westerschelde.

10. Communicatie

In 2016 is verder gegaan met de communicatiestrategie uit 2015, met inmiddels herkenbare speerpunten als de website, de driemaandelijkse Scheldenieuwsbrieven (e-zine), de Scheldetopics die elke 4 maanden verschijnen en die specifiek gericht zijn op 'onderzoek en monitoring', het Scheldesymposium en het Scheldemagazine dat op de dag van het jaarlijkse Scheldesymposium verschijnt.

De tussenbalans van het eerste onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst stond in 2016 centraal in de communicatie en participatie. Dat gold ook voor het Scheldesymposium dat op 23 november in Antwerpen plaatsvond. Deze keer is gekozen voor een interactieve aanpak door te werken met parallelle sessies, waarin kleine groepjes kennis konden nemen van en debatteren over de hen meest aansprekende onderzoeksthema's. Die aanpak wierp zijn vruchten af. Zo was er veel waardering voor de sessie over hydrobiografie. Daarin werd het Schelde-estuarium op holistische wijze bezien vanuit het 'perspectief van het verre verleden naar het heden', om zo lessen te kunnen trekken voor de toekomst. Van het symposium is een verslag gemaakt; zie http://www.vnsc.eu/uploads/2016/12/20161214-scheldesymposium-verslag.pdf

11. Vlaams-Nederlandse Delta (VND)

Het voorzitterschap ligt momenteel bij Provincie Noord-Brabant. Het is zaak om de afspraken scherp te houden die tijdens de Vlaams-Nederlandse top van 7 november zijn gemaakt. Er is voorzien in een midtermreview over de aansturing en het functioneren van de VND.

12. Complex project 'Realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen'

De capaciteit voor het behandelen van containers in het Antwerpse havengebied kondigt zich aan als een (toekomstig) knelpunt. Daarom is afgelopen zomer door de Vlaamse regering de startbeslissing genomen voor het realiseren van extra containerbehandelingscapaciteit. Daarbij is gekozen voor de inzet van een nieuwe procesaanpak voor complexe projecten. De inzet van zo'n aanpak is om een (complex) project binnen een aanvaardbare termijn te realiseren, met een 'zo maximaal mogelijk draagvlak'. De doelstelling van het project is drieledig:

- extra containerbehandelingscapaciteit creëren, om de te verwachten groei tot 2030 te kunnen accommoderen,
- bijhorende industriële/logistieke gronden ontwikkelen op het havenplatform,
- de aanleg van een multimodale ontsluiting.

Met de startbeslissing van afgelopen zomer verkeert het project in de onderzoeksfase en is men bezig met het beschrijven van de projectalternatieven. Het projectgebied beslaat het volledige havengebied van Antwerpen. Wanneer de alternatievenonderzoeksnota klaar is, start een publieksraadpleging over deze nota. Deze vindt plaats tussen eind november 2016 en begin januari 2017. Meer detailinfo kan worden teruggevonden op www.extracontainercapaciteitantwerpen.be.

13. Volgende vergadering

De voorjaarsvergadering 2017 van het Ambtelijk College is op 2 juni (omgeving Antwerpen) en de najaarsvergadering op 1 december (omgeving Bergen op Zoom) en duren van 10:00 tot 14:00 uur.

Kort verslag van de 16e bijeenkomst van de VNSC

Datum: 2 juni 2017 van 10:00 tot 14:00 uur

Locatie: RAS, Ernest Van Dijckkaai 37, 2000 Antwerpen

1. Agenda voor de Toekomst

1.1 Capaciteitsstudie Schelde

In het najaar van 2016 lanceerde de VNSC een Europese aanbesteding. Vier geïnteresseerde partijen dienden een voorstel in. Op basis van de beoordeling van de kwaliteit enerzijds en de inschrijvingsprijs voor de studie anderzijds kwam éénzelfde partij als beste uit de aanbesteding. De gunning van de opdracht zal definitief gebeuren als de financiering rond is.

De opdrachtnemer zal de capaciteit van de vaarweg vandaag, in 2035 en in 2050 in kaart brengen. Daarbij zal worden bekeken of er knelpunten te verwachten zijn. Als dat het geval is, wordt in eerste instantie gezocht naar oplossingen met nautische ingrepen. Pas als die niets zouden opleveren, wordt nagegaan of infrastructurele ingrepen nodig zijn.

In de aanloop naar de eigenlijke Capaciteitsstudie is er al een transporteconomische studie uitgevoerd door Rebel. Rebel maakte een historische analyse van de overslag en de scheepsontwikkelingen in de Scheldehavens van de periode van 2009 tot en met 2016.
Die informatie wordt gebruikt om toekomstscenario's vorm te geven, die weer als input worden gebruikt voor de Capaciteitsstudie.

1.2 Onderzoek en Monitoring

Eind 2021 lopen de vergunningen voor de huidige stortactiviteiten in de Westerschelde af.
Met de nieuwe vergunningaanvragen voor het terugstorten van baggerspecie vanuit de hoofdvaargeul van de Westerschelde in het vooruitzicht wil de werkgroep Onderzoek & Monitoring nog meer aandacht besteden aan slim sedimentbeheer. Dit wordt de komende tijd de belangrijkste focus van de werkgroep O&M en zal aangepakt worden naast het al bestaande onderzoek dat loopt binnen de Agenda voor de Toekomst.

Het derde voortgangsrapport "Effecten van de derde verruiming vaargeul Schelde" is formeel vastgesteld door het Ambtelijk College van de VNSC. Het rapport omvat de voortgang van de werkzaamheden, de resultaten van de monitoring en de resultaten van studies en proefprojecten. De Commissie Monitoring Westerschelde heeft op 22 februari haar advies overgemaakt. De opmerkingen van de Commissie Monitoring Westerschelde werden verwerkt zodanig dat de definitieve versie van het rapport door het ambtelijk College kon worden vastgesteld.

1.3 Vlaamse Baaien

Het programma Vlaamse Baaien streeft ernaar om een langetermijnvisie op het vlak van zeewering te ontwikkelen voor de Belgische kust, met 2100 als horizon. Tot 2050 wordt voldoende bescherming (niveau van een 1000-jarige storm) gegarandeerd door de uitvoering van het lopende Masterplan Kustveiligheid. De snelle evolutie van de klimaatwijziging maakt het echter noodzakelijk om te bestuderen of de huidige aanpak, nl. de toepassing van een mix van harde (dijken versterken) en zachte (stranden verbreden) maatregelen, voor de periode na 2050 nog steeds de meest efficiënte zal zijn.

Daarbij is het noodzakelijk is om rekening te houden met een grotere zeespiegelstijging dan de voorspellingen waar in de huidige beleidskaders rekening mee gehouden wordt. Vanuit die optiek is binnen het programma Vlaamse Baaien onderzoek uitgevoerd naar mogelijke innovatieve manieren om de problematiek van verhoogde waterstanden en toegenomen risico's op overstromingen en stormschade ten gevolge van een grote zeespiegelrijzing (>80 cm) op te vangen.

De verkennende onderzoeksfase is afgerond. De resultaten van het verkennend onderzoek suggereren dat een vooruitgeschoven verdedigingslinie in zee een oplossing kan bieden op de lange termijn. De zone in zee waarbinnen die activiteiten eventueel kunnen worden ontwikkeld werd afgebakend. Buiten deze zone is de morfologische impact te onvoorspelbaar.

Sinds de vorige bijeenkomst van de VNSC op 1 december 2016 heeft een nieuwe projectstructuur vorm gekregen. De Beleidscommissie Vlaamse Baaien werd opgericht: een overlegorgaan waar alle relevante Vlaamse en federale overheidsadministraties en kabinetten samen zitten o.l.v. kabinet Weyts om de voortgang te bewaken en het verdere onderzoek op te volgen. Deze commissie komt ongeveer 3-maandelijks samen. Daarnaast werd een stakeholdersforum geactiveerd, dat een eerste maal bijeen is gekomen op 31 maart jongstleden.

Het verdere traject zal wellicht verlopen volgens de procedure voorzien in het decreet Complexe Projecten. Dit betekent dat toegewerkt wordt naar een startbeslissing van de Vlaamse Regering voor de verdere onderzoeksfase. In deze startbeslissing zal de probleemstelling (het ontwikkelen van een goede aanpak van zeewering op lange termijn, rekening houdend met de mogelijkheid van grote zeespiegelrijzingen) duidelijk geschetst worden.

Intussen is de federale overheid een herzieningsprocedure gestart in het kader van het Marien Ruimtelijk Plan (MRP). Het huidige Marien Ruimtelijk Plan loopt tot 2020. De herziening zal leiden tot een aangepast MRP, dat in werking zal treden in 2020 en van kracht zal zijn tot 2026. De zone die in zee afgebakend werd, is overgemaakt aan de federale overheid in het kader van dit herzieningsproces.

1.4 Lange Termijn Perspectief Natuur

Om tot een procesontwerp voor het opstellen van een Lange Termijn Perspectief Natuur (LTP-N) te komen heeft de projectgroep LTP-N van de VNSC, met ondersteuning van het bureau Wing, twee workshops met stakeholders georganiseerd. In deze bijeenkomsten is verkend hoe samen met de stakeholders een LTP-N kan worden ontwikkeld.

Op basis van deze verkenning wordt als eerste stap samen met de stakeholders een systeemanalyse gemaakt van de toestand van de natuur. De systeemanalyse draagt bij aan een gezamenlijke (kennis)basis voor het LTP-N en wordt afgesloten met een advies van de projectgroep aan het Ambtelijk College van de VNSC over de vervolgaanpak. Dat advies wordt in nauw overleg met de stakeholders opgesteld en omvat een zoveel mogelijk gedragen visie op de oplossing van eventueel uit de systeemanalyse naar voren gekomen knelpunten met het oog op de lange termijn doelstelling van veerkrachtige en robuuste natuur in het Schelde-estuarium.

2. Schelderaad

Vorig jaar is tijdens het overleg van de Schelderaad op 9 juni 2016 afgesproken dat de leden van de Schelderaad zoveel mogelijk actief betrokken worden bij diverse onderzoeksthema's ('joint fact finding') van de Agenda voor de Toekomst. Daar is gevolg aan gegeven. Zo werden zij de voorbije maanden betrokken bij de opmaak van een Plan van Aanpak voor het Lange Termijn Perspectief Natuur.

De stakeholders kregen de gelegenheid om deel te nemen aan overleg over de ecologische validatie van plaatrandstortingen. Zij werden ook uitgenodigd om deel te nemen aan de bijeenkomsten van de begeleidingscommissie Capaciteitsstudie Schelde.
De eerstvolgende bijeenkomst van de Schelderaad gaat door op 21 juni. Aansluitend wordt er een inhoudelijke sessie over Onderzoek & Monitoring (meer specifiek over sedimentbeheer) georganiseerd.

3. Borssele

De afgelopen periode voerden de Vlaamse overheid, de Nederlandse overheid, het Havenbedrijf Antwerpen en TenneT intensief overleg over het project Net op Zee Borssele. Dat overleg was erop gericht de bezorgdheden langs Vlaamse zijde weg te nemen dat het gekozen tracé via de Westerschelde bijkomende kosten of belemmeringen voor de scheepvaart met zich mee zou brengen en toekomstige ontwikkelingen zou hypothekeren of duurder maken.

Op 27 maart 2017 is een politiek besluit ondertekend door de ministers Weyts en Kamp. Daarin zijn bijkomende afspraken vastgelegd over bijvoorbeeld de diepteligging en dekking van de kabels, aangevuld met garanties omtrent monitoring en interventiepeil, en de betrokkenheid van de VNSC bij de uitvoering van het project Net op Zee Borssele.

4. Maatwerkgeul Zeeland Seaports

Zeeland Seaports heeft het vergunningentraject bijna volledig doorlopen en daarvoor diverse onderzoeken verricht om de gevolgen voor natuur en milieu in kaart te brengen van het verdiepingsbaggerwerk voor de maatwerkgeul bij Wielingen. De samenvattende conclusie luidt dat de ingreep geen significante milieueffecten heeft en ook de natuurwaarden niet in het geding zijn, mits enkele mitigerende maatregelen worden getroffen. De omvang van het baggerwerk bedraagt 600.000 m^3. Alleen de procedure voor de aanlegvergunning is nog niet helemaal afgerond. Dat is deze zomer voorzien. De baggerwerken kunnen normaliter eind dit jaar van start gaan.

5. Verondieping Schaar van de Noord

Tijdens de voorjaarsvergadering 2016 van de VNSC is afgesproken om het baggerwerk in de nevengeul Schaar van de Noord aan te vatten als een proefproject. De laatste maanden is echter vastgesteld dat de Schaar van de Noord zich weer vanzelf verdiept. Dit toont eens te meer aan hoe snel de morfologische omstandigheden in de Schelde kunnen evolueren. Momenteel is er dus geen noodzaak meer om in de Schaar van de Noord te baggeren. Dat biedt ruimte aan Rijkswaterstaat om samen met afdeling Maritieme Toegang van het Vlaamse departement Mobiliteit en Openbare Werken te werken aan een voorstel voor het breder oppakken van de problematiek van de benutting van nevengeulen door de binnenvaart.

6. Ontwikkelingsschets 2010

Sigmaplan
Voor alle projecten uit de eerste uitvoeringsfase van het Geactualiseerde Sigmaplan zijn de inrichtingswerken inmiddels in uitvoering gegaan. De eerste uitvoeringsfase betreft volgende clusters: Hedwige-Prosperpolder, Cluster Kalkense Meersen, GOG Vlassenbroekse polder, GOG Wal-Zwijn, Cluster Dijlemonding en Cluster Durmevallei.

De inrichtingswerken van de volgende 6 projectgebieden werden inmiddels afgerond: ontpoldering t.h.v. Lillo (2012), het GGG Bergenmeersen (2013), het GOG Paardeweide (2014), GOG Wijmeers 1 (2016), ontpoldering Wijmeers 2 (2015), GOG Zennegat (2016). De Demervallei werd toegevoegd aan de lijst van Sigmaprojecten.

Natuurprojecten Middengebied
De buitendijkse projecten in het Middengebied liggen op schema. In het kader van het project **Perkpolder** - een integrale gebiedsontwikkeling met woningbouw, buitendijkse natuur en recreatie - is in 2015 75 hectare estuariene natuur gereedgekomen, die voor 35 hectare bijdraagt aan het Natuurpakket Westerschelde (NPW).

Binnen het project **Waterdunen** wordt 173 hectare nieuwe 'gecontroleerde getijdennatuur' via een getijdenduiker gerealiseerd die voor 53 ha meetelt in de opgave van het NPW. De oplevering daarvan is voorzien in de tweede helft van 2017.

Uitbreiding Zwin
De werken voor de uitbreiding van het Zwin zijn maart 2016 gestart en lopen nog door tot maart 2019. De werken liggen goed op schema. De eerste stap omvatte de verbreding en verdieping van de huidige Zwingeul alsook het afgraven van het westelijk duin. Deze werken werden zoals voorzien voltooid vóór de start van het broedseizoen (maart 2017).

De aanpassing aan de geul brengt een nieuwe situatie met zich mee voor recreanten. Via een communicatiefolder wordt gewezen op de gevaren van de stroming en het snel opkomende getij.

Met het vrijgekomen materiaal werd de kern van de nieuwe ringdijk aangelegd. Ook de realisatie van de mitigerende maatregelen tegen verzilting werden opgestart. De bouw van het pompgemaal is inmiddels voltooid.

Natuurontwikkeling Hedwige-Prosperpolder
Nadat het Rijksinpassingsplan op 12 november 2014 onherroepelijk is geworden, zijn de gronden in eigendom van de heer De Cloedt via de publicatie van het Kroonbesluit op 12 december 2014 voor onteigening aangewezen. De rechtbank heeft op 8 juni 2016 de vordering toegewezen aan de Staat. Tegen deze uitspraak is cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. De uitspraak van de Hoge Raad wordt in de tweede helft van dit jaar verwacht.

7. Nieuwe Sluis Terneuzen

Op 25 mei 2016 heeft de Minister van Infrastuur en Milieu het Uitvoeringsbesluit voor de Nieuwe Sluis Terneuzen getekend. Vervolgens kon de marktbenadering worden gestart.
De concurrentiegerichte dialoog is succesvol doorlopen en werd eind maart 2017 afgesloten. Begin mei 2017 leverden de partijen hun definitieve aanbieding in. De gunningsprocedure kan normaliter deze nazomer worden afgerond.

8. Onderhoudsvergunningen Beneden-Zeeschelde

De vergunningen voor het onderhoud van de vaargeul in de Beneden-Zeeschelde zijn in januari 2017 definitief verkregen voor een termijn van 20 jaar.
Er wordt een nieuwe stortstrategie toegepast die gunstigere effecten teweeg kan brengen voor de natuur in het Schelde-estuarium.
Belangrijk om weten is dat de nieuwe stortstrategie ook inhoudt dat op basis van tegenvallende monitoringsresultaten te allen tijde kan teruggekeerd worden naar de vorige stortstrategie.

9. Communicatie

In 2017 wordt de bestaande communicatie verdergezet met dezelfde kanalen die ook de vorige jaren aangewend werden. De activiteiten van Onderzoek & Monitoring krijgen daarbij extra aandacht, met de nadruk op stakeholderparticipatie en joint fact finding.

Komend najaar zal weer een Scheldesymposium georganiseerd worden. Dan verschijnt ook weer de jaarlijkse editie van het Scheldemagazine. Op het symposium komt een mix van onderzoeks-thema's, studies en uitvoeringsprojecten aan bod. De datum voor het Scheldesymposium wordt deze zomer bekend gemaakt.

10. Advies CRa n.a.v. de Hydrobiografie van het Schelde-estuarium

In opdracht van het College van Rijksadviseurs (CRa) is een 'Hydrobiografie van het Schelde-estuarium' gemaakt. Dit cartografisch onderzoek biedt waardevolle inzichten over de evolutie die de Schelde in de loop van de geschiedenis heeft doorgemaakt. De kaartenreeks toont de wisselwerking tussen mens en natuur. Dat helpt bij het trekken van lessen uit het verleden met het oog op de toekomstige uitdagingen voor het Schelde-estuarium.

De communicatiewaarde van de Hydrobiografie heeft zich inmiddels bewezen tijdens het Scheldesymposium van 26 november 2016.

Door CRa is advies uitgebracht aan de voorzitters van het Ambtelijk College van de VNSC.
Het Ambtelijk College onderschrijft met name het belang van de Hydrobiografie als instrument om alle kennis over het estuarium bijeen te brengen, met elkaar te verbinden en daarover toegankelijk en helder te kunnen communiceren en constateert dat het advies prima aansluit bij de speerpunten van de Agenda voor de Toekomst van de VNSC en zijn eerste onderzoeksprogramma.

De aanbeveling om als VNSC op te treden als opdrachtgever van een samenwerkingsverband van CRa en Vlaams Bouwmeester voor een systematische verkenning van inrichtings- en beheeralternatieven met behulp van ontwerpend onderzoek, wordt vooralsnog niet overgenomen. Dat is nog wat prematuur, rekening houdend met het onderzoekstadium van de Agenda voor de Toekomst. Momenteel ligt de nadruk immers nog op joint fact finding met de stakeholders. Mogelijk komt er in een vervolgfase van de Agenda voor de Toekomst wel ruimte om deze aanbeveling te implementeren.

11. Complex project 'Realisatie extra containercapaciteit havengebied Antwerpen

Het geïntegreerd onderzoek over de verschillende varianten is lopende. Het betreft het strategisch milieueffectenrapport, de maatschappelijke kosten-batenanalyse en het onderzoek inzake externe veiligheid. Die onderzoeksrapporten worden in het najaar opgeleverd. Dan start de opmaak van een ontwerp van de voorkeursbeslissing. Daarover wordt openbaar onderzoek georganiseerd. Volgens de huidige planning zal de Vlaamse Regering in het voorjaar van 2018 de formele voorkeursbeslissing kunnen nemen.

12. Volgende vergadering

De najaarsvergadering van het Ambtelijk College werd ingepland op 1 december 2017.

Kort verslag van de 17e bijeenkomst van de VNSC

Datum: 1 december 2017 van 10:00 tot 14:00 uur
Locatie: Grand Hotel De Draak, Grote Markt 30, 4611 Bergen op Zoom

1. Agenda voor de Toekomst

1.1 Capaciteitsstudie Schelde

In zijn vergadering van 2 juni 2017 is door het Ambtelijk College geconstateerd dat het beschikbaar gestelde VNSC-budget ontoereikend is voor de aanbesteding van de Capaciteitsstudie Schelde. Daarom is afgesproken om de optie van externe medefinanciering te verkennen. Daarbij is een ander beeld naar voren gekomen over de urgentie, het nut en de noodzaak van het nu laten uitvoeren van een complexe en dure capaciteitsstudie.

Alles afwegende is ervoor gekozen om de capaciteitsstudie stop te zetten. Een aantal reeds in gang gezette werkzaamheden voor het transporteconomisch onderzoek en het onderzoek naar de impact van de door de zeehavens ingebrachte klantwensen worden wel afgerond.

De VNSC blijft verder werken aan een langetermijnperspectief voor de toegankelijkheid. Alleen de invulling wordt anders. Er wordt niet langer een instrument vooropgezet (een model), maar samen met de stakeholders een open proces ingegaan, analoog aan het Langetermijnperspectief Natuur.

De eerste stap van het Langetermijnperspectief Toegankelijkheid is om samen met de stakeholders, een plan van aanpak te ontwikkelen voor een systeemanalyse vanuit het principe van 'joint fact finding'. Er wordt ingezet op bredere stakeholderparticipatie dan bij de capaciteitsstudie, door ook de relatie met de natuurlijkheid en veiligheid als prioritair thema mee te nemen.

De Permanente Commissie is, net zoals bij de Capaciteitsstudie Schelde, rechtstreeks betrokken bij de ontwikkeling van het Langetermijnperspectief Toegankelijkheid.

1.2 Onderzoek en Monitoring

Vernieuwde Stortstrategie
In 2022 dienen de nieuwe vergunningen verleend te zijn voor het baggeren en storten van de onderhoudsbaggerspecie in de Westerschelde. Vanaf dan wordt gewerkt met een vernieuwde onderhoudsstrategie. De huidige strategie werkt nog naar behoren, maar vanaf 2022 is een optimalisatie nodig. Het basisprincipe van het flexibel storten blijft daarbij behouden.

In 2018 wordt de stortstrategie verder uitgewerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de resultaten van de 6-jaarlijkse evaluatie van de toestand en het functioneren van het Schelde-estuarium (T2015-evaluatie) en met het 4e Voortgangsrapport van de Derde Verruiming (2016-2017). Dat resulteert in 2019 in het vaststellen van een stortstrategie, waarvoor vervolgens het traject van de Passende Beoordeling en de vergunningsprocedures wordt opgestart (medio 2019-medio 2020).

Met de verkenning van de mogelijkheden van grensoverschrijdend terugstorten van baggerspecie is een eerste stap gezet naar een meer integrale sedimentstrategie. De resultaten van deze verkenning zijn in oktober en november 2017 besproken met de bevoegde gezagen en met de stakeholders. De VNSC-Projectgroep 'Storten en meergeulenstelsel' zal in zijn eerstvolgende bijeenkomst bepalen welke van de onderzochte locaties voor een grensoverschrijdende proefstorting kansrijk zijn en verder uitgewerkt worden in de vervolgfase.

Kustveiligheid & Westerscheldemonding
De projectgroep Kustveiligheid & Westerscheldemonsding behandelt de gezamenlijke onderzoeks- en beleidsagenda voor een klimaatbestendig kust- en mondingsgebied. Binnen de projectgroep wordt de robuustheid van bestaande Vlaamse en Nederlandse strategieën geïnventariseerd. Voor Nederland betreft dat het Deltaprogramma en het daarin opgenomen onderzoeksprogramma Kustgenese 2. Geanalyseerd wordt of er aanvullend aan de huidige programma's opgaven, noden of opportuniteiten zijn voor gezamenlijk onderzoek en proefprojecten voor de lange termijn kustveiligheid.

1.3 Complex Project Kustvisie

Het Complex Project Kustvisie stond eerder bekend als Vlaamse Baaien. Na overleg met de stakeholders is gekozen voor een nieuwe naam, omdat de term 'Vlaamse Baaien' een lange voorgeschiedenis kent en de actuele scope van het project onvoldoende dekt.

Het besluitvormingsproces verloopt via de procedure van het Vlaamse decreet Complexe Projecten. Dat proces onderscheidt vier fases: de verkenningsfase, de onderzoeksfase, de uitwerkingsfase en de uitvoeringsfase. Het project bevindt zich nu in de verkenningsfase. Dat leidt eind 2017 tot een startbeslissing van de Vlaamse regering. Die omschrijft de doelstelling van het project en is het startsein voor de onderzoeksfase.

Het Complex Project Kustvisie is gericht op een langetermijnaanpak van de zeewering aan de Vlaamse kust, met 2100 als tijdshorizon. Daarbij wordt rekening gehouden met zeespiegelstijgingen die extremer zijn dan de gemiddelde klimaatscenario's uit de bestaande beleidsplannen. Voor dergelijke meer extreme scenario's groeit de wetenschappelijke basis.

De centrale doelstelling van het complex project Kustvisie is het verder versterken van de beveiliging tegen overstromingen. De daarbij te maken veiligheidskeuzes worden ook bezien vanuit andere baten: de economie (toegankelijkheid kusthavens), de natuur en de maatschappij (toerisme, recreatie).

1.4 Lange Termijn Perspectief Natuur (LTP-N)

In de najaarsvergadering 2016 heeft het Ambtelijk College ingestemd met een tweetrapsaanpak voor de uitvoering van het LTP-N. Het eerste luik bestond uit het opstellen van een plan van aanpak door extern ingehuurde procesadviseurs, in samenspraak met de stakeholders. Het tweede luik betreft het daadwerkelijk opstellen van het LTP-N.

Op grond van het plan van aanpak wordt samen met de betrokken stakeholders een systeemanalyse uitgevoerd van de toestand en ontwikkeling van de natuur in het Schelde-estuarium. Op basis daarvan wordt een advies opgesteld voor het Ambtelijk College over het vervolgtraject.

Begin 2018 wordt gestart met het interviewen van stakeholders. Vervolgens worden drie of vier plenaire workshops gehouden. De conceptrapportage van de systeemanalyse, inclusief het voorstel voor het vervolgtraject, wordt eind 2018 voorzien.

2. Schelderaad

Sinds de vorige voortgangsrapportage aan het Ambtelijk College kwam de Schelderaad eenmaal bijeen, op 21 juni 2017. De VNSC-secretarissen deden terugmelding over de bespreekpunten van de voorjaarsvergadering 2017 van het Ambtelijk College.
Met name de verdere voortgang van het Langetermijnperspectief Natuur werd toegelicht.

Ook kwam de stand van zaken aan de orde van Vlaamse Baaien, de Capaciteitsstudie Schelde en de voorgenomen fusie tussen de Haven van Gent en Zeeland Seaports.

Daarnaast werd vanuit de werkgroep O&M een apart stakeholdersoverleg georganiseerd over het thema 'sedimentbeheer in het Schelde-estuarium'. Tenslotte is een aantal leden van de Schelderaad actief betrokken bij de interactieve workshops op het Scheldesymposium van 5 december aanstaande.

3. Borssele

In de waterwetvergunning voor het Kabeltracé Borssele is geregeld dat TenneT werkplannen opstelt over de concrete uitvoering van de aanleg van het Kabeltracé Westerschelde. Conform het Politiek Besluit, met daarin bijkomende afspraken tussen Vlaanderen en Nederland over het Kabeltracé Westerschelde, worden deskundigen van de VNSC daar proactief bij betrokken. Momenteel wordt vanuit de lijnen van de watervergunning en het Politiek Besluit gewerkt aan consensus met TenneT over de inhoud van de werkplannen.

4. Maatwerkgeul Zeeland Seaports

In de voorjaarsvergadering 2017 van de VNSC is gemeld dat het vergunningentraject voor de aanleg van de maatwerkgeul grotendeels was doorlopen, met als samenvattende conclusie dat de ingreep binnen de regels past. Significante milieu- en natuureffecten worden niet verwacht, mits enkele mitigerende maatregelen worden getroffen. Ook de laatste hobbel van het archeologisch onderzoek is inmiddels genomen. Daarmee zijn alle noodzakelijke vergunningen afgegeven en lopen er geen bezwaarprocedures meer. Naar verwachting zullen de baggerwerkzaamheden half december 2017 aanvangen en uiterlijk eind februari 2018 worden afgerond.

5. Verondieping Schaar van de Noord

In de voorjaarsvergadering 2017 van de VNSC is geconstateerd dat de Schaar van de Noord weer aan het verdiepen was en dat eerder afgesproken baggerwerk niet nodig zou zijn. Sindsdien is echter de Schaar van de Noord weer aan het verondiepen, zodat de afspraken uit de voorjaarsvergadering 2016 van de VNSC weer actueel worden: het baggerwerk in de Schaar van de Noord betreft een proefproject, waarna de voor- en nadelen op basis van een evaluatie uitgeklaard worden en er definitieve afspraken kunnen worden gemaakt over het gebruik van nevengeulen.

6. Ontwikkelingsschets 2010 (OS 2010)

De werkzaamheden in het kader van het Sigmaplan, het Zwin en het Middengebied Westerschelde liggen redelijk op schema.

Vermeldenswaard over de Hedwigepolder is dat de Hoge Raad op 29 september 2017 een persbericht heeft uitgebracht over het onafhankelijk advies van de Advocaat-Generaal (AG) over de onteigening van de Hedwigepolder.
De AG adviseert de Hoge Raad om de uitspraak van de rechtbank te vernietigen en te verwijzen naar het Gerechtshof om een nieuwe inhoudelijke einduitspraak te doen. In zijn conclusie stelt de AG dat een nieuwe inhoudelijke beoordeling dient plaats te vinden omdat de rechtbank het verwerpen van de optie 'zelfrealisatie door De Cloedt' onvoldoende heeft gemotiveerd. Daarnaast meent de AG dat in het vonnis onvoldoende is onderbouwd waarom de Staat niet kan volstaan met de verwerving van een recht van erfpacht in plaats van de eigendom van de voor het project benodigde percelen.

De Landsadvocaat heeft namens de Staat op 27 oktober 2017 een reactie op het advies van de AG gegeven aan de Hoge Raad. De Landsadvocaat ziet goede redenen voor de Hoge Raad om het advies van de AG niet over te nemen, mede omdat de conclusie van

de AG niet strookt met de vaste rechtspraak van de Hoge Raad. Het arrest is voorzien op 2 februari 2018.

7. Nieuwe Sluis Terneuzen

7.1 Algemene stand van zaken

Vlaams minister Weyts en Nederlands minister Van Nieuwenhuizen hebben 13 november jl. de starthandeling verricht voor de bouw van de Nieuwe Sluis Terneuzen. De realisatieduur bedraagt in beginsel 5 jaar. De oplevering door de opdrachtnemer van Nieuwe Sluis Terneuzen wordt voorzien in het 3e kwartaal van 2022.

7.2 Monitoring Nieuwe Sluis Terneuzen

Het Ambtelijk College van de VNSC is akkoord gegaan met de oprichting van een nieuwe projectgroep onder VNSC-werkgroep Onderzoek & Monitoring, die verantwoordelijk zal zijn voor de uitvoering van de evaluatiemonitoring voor de Nieuwe Sluis Terneuzen.

7.3 BOS

Een Beslissings Ondersteunend Systeem voor het Kanaal Gent Terneuzen (BOS KGT) kan een belangrijk hulpmiddel zijn bij het optimaliseren van het waterbeheer op het kanaal, met zo min mogelijk hinder voor de scheepvaart. Voor de inbedding van het BOS KGT in een gekende en toekomstvaste organisatiestructuur, wordt het BOS ondergebracht bij de VNSC. De werkgroep die belast is met de voorbereiding van het BOS KGT krijgt de opdracht, met het oog op de concrete realisatie van deze tool, een afsprakenregeling uit te werken en deze vervolgens te laten formaliseren als besluit van het Ambtelijk College van de VNSC.

8. Communicatie

Sinds 1 oktober verzorgt HVR Group de communicatieactiviteiten voor de VNSC. Het vorige communicatiebureau Pantarein regelt nog wel het Scheldesymposium 2017 en het Scheldemagazine. Door HVR Group is in overleg met de VNSC een communicatieplan voor 2018 opgesteld. Dat plan volgt vooralsnog de aanpak van de afgelopen jaren. De eerste helft van 2018 wordt benut voor het evalueren van de bestaande aanpak. Dat kan leiden tot wijzigingsvoorstellen in de voorjaarsvergadering 2018 van de VNSC.

De Schelderaad van 4 december aanstaande wordt benut voor feedback op de tot nu ingezette communicatiemiddelen van de VNSC.

5 december vindt het jaarlijkse Scheldesymposium plaats. Dit keer weer in de Antwerpse Zoo. Het thema is 'Samen werken aan een vitaal en duurzaam Schelde-estuarium: van de uitvoering van vandaag naar perspectieven voor de toekomst.' Net als vorig jaar is er weer een afwisseling van plenaire en interactieve sessies. Ann de Bie is de moderator en samen met Ilse Hoet en Luuk Blom opent en sluit zij het symposium aan de hand van een vraaggesprek.

9. Varia

9.1 Tweede evaluatie o.g.v. het Verdrag Beleid en Beheer Schelde-estuarium

In 2018 vindt zo'n evaluatie voor de tweede keer plaats. Daartoe is een plan van aanpak gemaakt dat qua hoofdthema's aansluit bij die van de 1e evaluatie, met dien verstande dat de conclusies en aanbevelingen van de 1e evaluatie voorop staan en dat qua inhoud de focus ligt op de prioritaire thema's van de Agenda voor de Toekomst.

Het eindconcept van het evaluatierapport wordt voorgelegd aan het Ambtelijk College VNSC in de najaarsvergadering 2018. Na vaststelling wordt het evaluatierapport, zoals verdragsrechtelijk bepaald, aangeboden aan de parlementen.

9.2 Complex project 'Realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen'

Het Complex Project Extra Containercapaciteit (CP) bevindt zich in de onderzoeksfase, nl. die van het geïntegreerd onderzoek leidend tot een voorkeursbesluit.

Het geïntegreerd onderzoek heeft als doel de beste oplossing te filteren uit een brede waaier van alternatieven en vormt de basis voor een beslissing over het voorkeursalternatief. Eind december zou daartoe een synthesenota beschikbaar moeten zijn.

Er is ook een quickscan uitgevoerd naar de nautische capaciteit van de Schelde. Daarbij is geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende alternatieven van het complex project. Belangrijke constatering is dat de groeiprognoses van het CP binnen de grenzen blijven van eerdere prognoses door de Antwerpse Haven.

Naast de overleggen met de actoren op weg naar een voorkeursalternatief (gepland in januari), vindt formeel overleg plaats met de instanties die advies geven over de ontwerprapporten en het voorontwerp voorkeursbesluit. Na aanpassing van de documenten wordt het ontwerp voorkeursbesluit vastgesteld door de Vlaamse Regering. Daarna volgt de bekendmaking (lente en zomer 2018). De definitieve vaststelling van het voorkeursbesluit wordt verwacht in het najaar van 2018.

9.3 Vraag CIW om medewerking opmaak sedimentbeheerconcept Scheldestroomgebied

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) is een Vlaams overlegplatform van de diverse beleidsdomeinen en bestuursniveaus die betrokken zijn bij het integraal waterbeleid en -beheer in Vlaanderen. De CIW keurde op 23 juni 2017 het plan van aanpak goed voor de opmaak van een sedimentbeheerconcept voor het Vlaamse deel van het Scheldestroomgebiedsdistrict, mede als opstap voor de inbreng van het thema sediment in de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027.

Om tot een echt integraal sedimentbeheerconcept van de Schelde te komen, wordt idealiter een internationaal sedimentbeheerconcept van de Schelde opgemaakt. De CIW stelt nu zowel aan de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) als aan de Internationale Scheldecommissie (ISC) de vraag om mee te werken aan een overkoepelend sedimentbeheerconcept voor het Scheldestroomgebiedsdistrict. De werkgroep Onderzoek & Monitoring van de VNSC gaat hierover in gesprek met de CIW.

10. Vervolgafspraak

De voorjaarsvergadering 2018 van de VNSC vindt plaats op 20 juni, van 10:00 – 14:00 uur, in (de omgeving van) Antwerpen.

Kort verslag van de 18e bijeenkomst van de VNSC

Datum: 20 juni 2018 van 10:00 tot 14:00 uur

Locatie: Imalsogebouw, Thonetlaan 102 bus 2, 2050 Antwerpen

1. Agenda voor de Toekomst

1.1 Langetermijnperspectief Toegankelijkheid

Tijdens het vorige overleg van het Ambtelijk College werd beslist om als doorstart van de Capaciteitsstudie Schelde samen met de stakeholders een plan van aanpak te ontwikkelen voor de opmaak van een systeemanalyse voor de toegankelijkheid van het Schelde-estuarium. Daartoe wordt een aantal workshops georganiseerd worden met de stakeholders, om de verschillende aspecten van toegankelijkheid te benoemen en een gedragen beeld te krijgen van de limieten ervan. Om het proces te begeleiden, werd EFESO als externe partner gecontracteerd. EFESO is een consultancybureau met nautische achtergrond. De lijst van stakeholders is uitgebreid van 30 naar 45. Een eerste stap in het proces van de systeemanalyse bestaat uit interviews met hen. Langs Vlaamse zijde is Dieter Sauvage de trekker en langs Nederlandse zijde Ruud Groen (RWS Z&D).

1.2 Onderzoek en Monitoring

De afgelopen maanden is veel tijd geïnvesteerd om een synthese te maken van de inhoud van het eerste onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst en daar bovendien een leesbare tekst van te maken. Deze synthese zal ook het voornaamste onderdeel vormen van het evaluatierapport dat de VNSC dit jaar opmaakt in het kader van het Verdrag Beleid en Beheer Schelde-estuarium (zie agendapunt 10.1). De opmaak van deze synthese gebeurt in samenwerking met communicatiebureau Pantarein. In de najaarsvergadering van het Ambtelijk College zal deze synthese van de resultaten van het eerste onderzoeksprogramma voorgelegd worden.

1.3 Complex Project Kustvisie

Op 22 december 2017 nam de Vlaamse Regering formeel de startbeslissing, waarmee de onderzoeksfase van het Complex Project Kustvisie werd ingeluid.
Momenteel worden de onderzoeksalternatieven gedefinieerd met een blik op het jaar 2100.
De onderzoeksalternatieven zullen worden omschreven in de Alternatievenonderzoeksnota (AON).
Het streven is om deze AON tegen eind 2018 op punt te stellen. Daarna zal de AON openstaan voor publieke raadpleging. Pas na deze consultatiefase kan het geïntegreerd onderzoek van start gaan.
Vlaanderen voorziet de afstemming met Nederland over dit project binnen de VNSC.

1.4 Langetermijnperspectief Natuur (LTP-N)

Het doel van het LTP-N is samen met stakeholders (de leden van de Schelderaad aangevuld met

organisaties waarvan hun betrokkenheid met het thema bekend is) een systeemanalyse op te stellen over de toestand en ontwikkeling van de natuur in het estuarium. Deze systeemanalyse biedt vervolgens de onderbouwing voor een advies aan het ambtelijk college over het thema natuur.

In januari/februari van dit jaar is een aantal stakeholders geïnterviewd. Daarna werd een eerste plenaire workshop georganiseerd op 6 maart. Later dit jaar zullen nog drie van dergelijke workshops volgen.
Het verdiepende werk ten behoeve van de eigenlijke systeemanalyse wordt uitgevoerd door een kerngroep van stakeholders die een reële vertegenwoordiging vormt van alle stakeholders. Met deze kerngroep is op 11 april een eerste interactieve sessie gehouden waarbij in een vraag en antwoordaanpak tussen stakeholders en experts dieper werd ingezoomd op de thema's die tijdens de interviews en tijdens de workshops naar boven kwamen. De eerst behandelde thema's waren "waterbeweging en morfologie" en "waterkwaliteit". Een ontwerp van de systeemanalyse wordt voorzien tegen eind 2018.

2. <u>T-2015 evaluatierapport</u>

Op 11 juni werd de definitieve versie van het Evaluatierapport T-2015 opgeleverd. Na het datarapport en het analyserapport is dit het derde en laatste deelrapport dat is opgemaakt in het kader van de evaluatie van alle systeemmonitoring in Westerschelde en Zeeschelde, uitgevoerd in de zesjarige periode 2010-2015. In dit rapport wordt de toestand van het Schelde-estuarium geëvalueerd.

Algemeen kan gesteld worden dat zich in de zesjarige periode na 2009 voor een aantal parameters gunstige ontwikkelingen voordeden. Er zijn geen nieuwe negatieve trends waargenomen. Maar voor een aantal negatieve trends die in de T2009 werden vastgesteld, kan opgemerkt worden dat er geen positieve kentering in deze trends kan vastgesteld worden.

In het najaar zal een thematische workshop georganiseerd worden voor de stakeholders van de Schelderaad om de inhoud van het rapport grondig toe te lichten en in debat over te gaan. De conclusies en aanbevelingen van de T2015 zullen, samen met de aanbevelingen die uit het stakeholdersdebat komen, worden opgenomen in het gedeelte "inhoud" van het evaluatierapport dat op grond van het Verdrag Beleid en Beheer Schelde-estuarium wordt opgesteld.

Het evaluatierapport geeft een toestandsbeschrijving die inzicht geeft in relevante trends voor de periode 2010-2015. Wat op basis van dit rapport niet mogelijk is, is het toeschrijven van effecten aan specifieke ingrepen. De VNSC heeft echter wel de ambitie om in de toekomst deze oorzaak – gevolgrelaties te kunnen leggen en zal richting het volgende evaluatierapport T-2021 bekijken of, en zo ja op welke manier, dit kan gerealiseerd worden.

3. <u>Schelderaad</u>

Sinds de vorige VNSC-vergadering kwam de Schelderaad tweemaal bijeen, op 4 december 2017 en

op 6 maart 2018.
Een discussie heeft plaatsgevonden over het optimaliseren van het functioneren van de Schelderaad en met name over het verbeteren van de joint fact finding vanuit Onderzoek & Monitoring in het kader van het onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst.
Naar aanleiding van die discussie is besloten om de vergaderfrequentie te verhogen van 2 naar 3 keer per jaar en om de vergaderingen qua datum in principe vóór de vergaderingen van het Ambtelijk College plaats te laten vinden.

4. Borssele

Vorig jaar werd een akkoord gesloten tussen TenneT, EZ, de Vlaamse Overheid en het Antwerpse Havenbedrijf. Een aantal elementen uit het akkoord, maar ook uit de vergunning, moest nog geconcretiseerd worden in werkplannen. De voorbije maanden heeft hierover meermaals overleg plaatsgevonden tussen TenneT, de VNSC-deskundigen en het Antwerpse Havenbedrijf. Dat overleg is constructief verlopen. Op 15 juni heeft een afsluitend overleg plaatsgevonden tussen alle partijen over de implementatie van de afspraken in de werkplannen.

5. Maatwerkgeul Zeeland Seaports

Zoals in de najaarsvergadering van 2017 gemeld, was de aanleg van de maatwerkgeul voorzien voor de periode december 2017-februari 2018. Die planning is gehaald en de maatwerkgeul is eind februari opgeleverd. In mei is de maatwerkgeul gecontroleerd. Daarbij is gebleken dat het profiel nog intact is. Dit is weliswaar kort na aanleg, maar ingeval van instabiliteit zou waarschijnlijk al erosie zijn opgetreden. De komende tijd wordt gewerkt aan een sluitend afsprakenkader over het onderhoud van de maatwerkgeul.

6. Verondieping Schaar van de Noord

In de VNSC-vergadering van 1 december 2017 heeft het Ambtelijk College ingestemd met het alsnog uitvoeren van baggerwerk in de Schaar van de Noord, in het kader van de scheiding zeevaart en binnenvaart. In de voorjaarsvergadering 2016 was daarover afgesproken om het baggerwerk in de Schaar van de Noord uit te voeren als een proefproject en dat VL en NL elk 50% van de kosten voor hun rekening nemen.

Op basis van lodingen vanaf voorjaar 2015 lijkt het een trend te zijn dat de bodem van de vaargeul in het voorjaar rond het streefpeil ligt om vervolgens vanaf het eind van de zomer tot en met de winter weer te verondiepen tot 20 à 70 cm boven het streefpeil. Indien de Schaar van de Noord inderdaad tussen deze zomer en het najaar weer gaat verondiepen lijkt dat een geschikt moment om te gaan baggeren.

In de voorjaarsvergadering 2019 van de VNSC zullen de resultaten van het proefproject Schaar van de Noord worden ingebracht.

7. Ontwikkelingsschets 2010 (OS 2010)

De werkzaamheden in het kader van het Sigmaplan, het Zwin en het Middengebied Westerschelde liggen op schema. Voor de verschillende projecten komt de uitvoering in zicht, of zijn deelprojecten al definitief afgerond.
Vermeldenswaard over de Hedwigepolder is dat de Nederlandse Hoge Raad op 5 januari 2018 het cassatieberoep over de onteigening van de Hedwigepolder heeft verworpen. Dit najaar kunnen de werken op het terrein van start gaan.

8. Nieuwe Sluis Terneuzen

8.1 Algemene stand van zaken

Op 1 maart 2018 nam de aannemerscombinatie Sassevaart het areaal over en is het echte buitenwerk van start gegaan (o.a. Noordwestelijke frontmuur).
Naast het reguliere, voorbereidende conditioneringswerk (verplaatsen van de noodstroom, een nieuwe kade, het verleggen van kabels en leidingen, slopen van panden, functieverplaatsingen/onteigeningen, enz.), gaat momenteel veel aandacht uit naar (1) de zogenaamde 'Noordwestelijke frontmuur' als onderdeel van he buitenhoofd, (2) de voorbereiding van het tijdelijke doorvaartkanaal en (3) het opstellen van de 'betoncentrale', een logistiek centrum.

8.2 BOS

Een Beslissings Ondersteunend Systeem voor het Kanaal Gent Terneuzen (BOS KGT) is een belangrijk hulpmiddel bij het optimaliseren van het waterbeheer op het kanaal, met zo min mogelijk hinder voor de scheepvaart. Tijdens de vorige vergadering heeft het Ambtelijk College beslist om de oprichting van het Besturings Ondersteunend Systeem voor het kanaal Gent-Terneuzen (BOS KGT) formeel onder te brengen bij de VSNC. Sinds de vorige vergadering van het Ambtelijk College zijn de afspraken uitgewerkt in een convenant tussen de betrokken partijen (RWS, departement Mobiliteit en Openbare Werken en De Vlaamse Waterweg NV). Na ondertekening van dit convenant kan de VNSC-projectgroep haar werkzaamheden aanvatten.

9. Communicatie

Een nieuw communicatiebureau, HVR Group, verzorgt sinds oktober 2017 de communicatie vanuit de VNSC. De reeds van tevoren geïmplementeerde communicatiestrategie en –producten (website, symposium, nieuwsbrieven, magazine e.d.) worden verdergezet. Een aandachtspunt daarbij is de timing van de communicatie van monitorings- en onderzoeksresultaten. Dat betreft zowel sec de resultaten, als het geïntegreerd en in samenhang duiden van de relevantie van de resultaten voor

beleid en beheer. Het Ambtelijk College onderstreept het belang van proactieve communicatie en participatie in het proces van de joint fact finding in het kader van de Agenda voor de toekomst. Een aanbeveling hierover zal worden opgenomen in het evaluatierapport van de Vlaams-Nederlandse samenwerking op grond van het Verdrag Beleid en Beheer Schelde-estuarium.

10. Varia

10.1 Tweede evaluatie o.g.v. het Verdrag Beleid en Beheer Schelde-estuarium

In artikel 9 van "het Verdrag inzake de samenwerking ten aanzien van het beleid en beheer van het Schelde-estuarium" staat dat de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie om de 5 jaar moet nagaan of de doelstellingen van het Verdrag verwezenlijkt zijn. Dit jaar wordt voor de tweede maal werk gemaakt van deze evaluatie.
Voor de onderdelen 'organisatiestructuur', 'instrumenteel' en 'externe betrekkingen' heeft de werkgroep Beleid en Beheer al eerste conceptteksten opgesteld. Deze worden besproken met de stakeholders van de Schelderaad op de eerstvolgende bijeenkomst van 27 juni.
Het inhoudelijk luik krijgt invulling vanuit de werkgroep Onderzoek en Monitoring. Dit wordt gevoed met het T-2015 evaluatierapport (zie agendapunt 2) en de synthese van de resultaten van het eerste onderzoeksprogramma van de Agenda voor de Toekomst (zie agendapunt 1.2). De inhoudelijke evaluatie kan leiden tot een vervolg op het eerste onderzoeksprogramma van de Agenda voor de toekomst en/of een aanvulling/herijking van de bestaande prioritaire thema's van de Agenda voor de Toekomst.
Het eindconcept van het evaluatierapport zal worden voorgelegd aan het Ambtelijk College VNSC tijdens de najaarsvergadering 2018.

10.2 Complex project 'Realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen'

Het Complex Project Extra Containercapaciteit havengebied Antwerpen (CP ECA) bevindt zich in de onderzoeksfase, nl. die van het geïntegreerd onderzoek leidend tot een voorkeursbesluit. Sinds dit voorjaar zijn de resultaten van het ontwerp strategische MER voor het complex project extra containercapaciteit beschikbaar. Om juridische zekerheid te krijgen over de inschatting van de impact op Natura2000-gebieden wordt tijdens de vergadering afgesproken dat voor het project ECA voor de verdere afwerking van de watergebonden elementen van het strategische MER een beroep kan worden gedaan op de aanwezige kennis en expertise binnen de VNSC.

10.3 Vraag CIW om medewerking opmaak sedimentbeheerconcept Scheldestroomgebied

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) is een Vlaams overlegplatform van de diverse beleidsdomeinen en bestuursniveaus die betrokken zijn bij het integraal waterbeleid en -beheer in Vlaanderen. De CIW heeft de ambitie om een sedimentbeheerconcept op te maken voor het

Vlaamse deel van het Scheldestroomgebiedsdistrict, mede als opstap voor de inbreng van het thema sediment in de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027. De CIW stelde zowel aan de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie (VNSC) als aan de Internationale Scheldecommissie (ISC) de vraag om mee te werken aan een overkoepelend sedimentbeheerconcept voor het Scheldestroomgebiedsdistrict. De ISC besliste in eerste instantie een workshop te organiseren in het najaar, waarop alle partners hun sedimentbeheer duiden, toelichten welke knelpunten zij nog ervaren en waar zij meerwaarde zien door een grensoverschrijdende samenwerking.
Op basis van de uitkomsten van deze workshop zal de ISC eind 2018 beslissen of ze al dan niet een overkoepelend (internationaal) sedimentbeheerconcept wil opstellen.

11. Vervolgafspraak

De najaarsvergadering 2018 van de VNSC zal doorgaan op 13 december, van 10:00 – 14:00 uur.